

บทความวิจัย

การพัฒนาแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

กฤติยา เกิดผล* สุภัททา ปิณฑะแพทย์ และ ชีรวิทย์ บุญยโสภณ

ภาควิชาการพัฒนารัฐกิจอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์ คณะพัฒนารัฐกิจและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 09 6224 9959 อีเมล: mimkittiya.k@gmail.com

DOI: 10.14416/j.bid.2025.04.003

รับเมื่อ 7 มกราคม 2568 แก้ไขเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2568 ตอรับเมื่อ 30 มีนาคม 2568 เผยแพร่ออนไลน์ 29 เมษายน 2568

© 2025 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และเพื่อจัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน การวิจัยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน และการประชุมสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 3 มิติ 8 องค์ประกอบหลัก 20 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ มิติที่ 1 บทบาทภาครัฐ มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบายของภาครัฐ ประกอบด้วย กระบวนการกำหนดนโยบาย และการปฏิบัติตามนโยบาย 2) ระบบการทำงานของภาครัฐ ประกอบด้วย การจัดการองค์กร การติดตามผลงาน และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และ 3) การสนับสนุนของภาครัฐ ประกอบด้วย ด้านแหล่งข้อมูล ด้านแหล่งเงินทุน และด้านการแข่งขันทางการตลาด มิติที่ 2 บทบาทร่วมภาครัฐและภาคเอกชน มี 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 4) การประสานงาน ประกอบด้วย กลไกการสื่อสารด้วยดิจิทัล และการสร้างความร่วมมือ 5) การมีส่วนร่วมประกอบด้วย การพัฒนาผู้ประกอบการ และการกำหนดมาตรการและข้อบังคับ และมิติที่ 3 บทบาทภาคเอกชน มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 6) การเตรียมพร้อมของภาคเอกชน ประกอบด้วย การจัดการความรู้ และการสร้างศักยภาพองค์กร 7) การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนประกอบด้วย การบริหารงาน จรรยาบรรณ และนวัตกรรมการผลิต 8) ระบบปฏิบัติการเชิงรุก ประกอบด้วย ผู้นำการเปลี่ยนแปลง การสร้างโอกาสทางธุรกิจ และการสร้างระบบเครือข่าย รูปแบบและคู่มือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยมติเป็นเอกฉันท์ในด้านความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบความร่วมมือ ภาครัฐและเอกชน อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

การอ้างอิงบทความ: กฤติยา เกิดผล สุภัททา ปิณฑะแพทย์ และ ชีรวิทย์ บุญยโสภณ. (2568). การพัฒนาแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน. วารสารพัฒนารัฐกิจและอุตสาหกรรม, 5(1), 33-47.

Research Article

The Cooperation Model Development between Public and Private Sector in Agricultural Processing Industry for Enhance Competitiveness

Kittiya Kerdphon* Supatta Pinthapataya and Teravuti Boonyasopon

Industrial Business and Human Resource Development Faculty of Business and Industry Development
King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok, Thailand.

*Corresponding Author, Tel. 09 6224 9995, E-mail: mimkittiya.k@gmail.com

DOI:10.14416/j.bid.2025.04.003

Received 7 January 2025; Revised 26 February 2025; Accepted 30 March 2025; Published online: 29 April 2025

© 2025 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

Abstract

This research aimed to investigate key components of the model of cooperation between public and private sectors in agricultural processing industry for enhancing competitiveness and to develop guidelines for developing cooperation between public and private sectors in agricultural processing industry for enhancing competitiveness. The research used the Delphi technique by 21 experts and focus group discussions by 12 experts. Research tools were semi-structured, questionnaires, appropriateness evaluation form of model and guideline. Content analysis was used, and statistics were the mean, mode, median, and interquartile range. The research results found that the key components of the model of cooperation between public and private sector in agricultural processing industry for enhancing competitiveness consist of three dimensions, eight main components, and 20 sub-components. First dimension is the public role, its main components were 1) public policy formulation: policy formulation process and policy compliance, 2) work system of public sector: organization management, work follow-up, and human potential development, 3) public support: information sources, source of funds, and market competition. Second dimension is cooperation between the public and private sector, its main components were 4) coordination: digital communication mechanisms and building cooperation, 5) participation: entrepreneurial development and formulation of rules and regulations. And third dimension is the private sector, its main components included 6) preparation for industrial sectors: knowledge management and enhancing organizational potential, 7) private sector business operations: administration, ethics, and production innovation, and 8) proactive operating system: leadership for change, business opportunity creation, and network system development. The model and guideline have been approved by experts with a consensus on appropriateness for application at a high level.

Keywords: Cooperation Model, Public and Private Sectors, Agricultural Processing Industry

Please cite this article: Kerdphon, K., Pinthapataya, S., & Boonyasopon, T. (2025). The Cooperation Model Development between Public and Private Sector in Agricultural Processing Industry for Enhance Competitiveness. *Journal of Business and Industrial Development*, 5(1), 33-47.

1. บทนำ

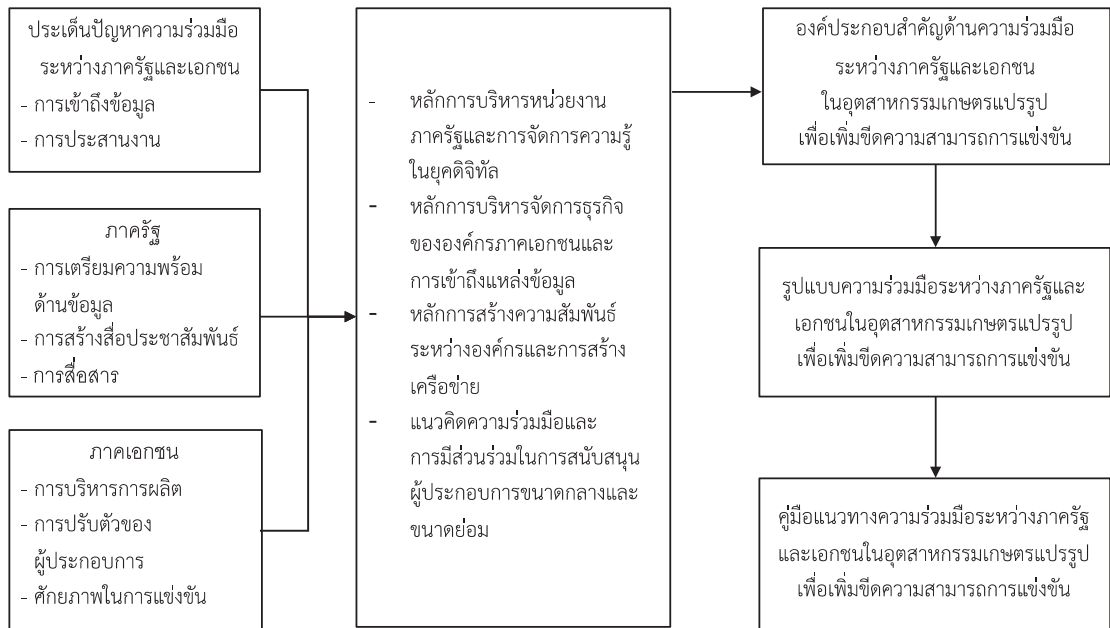
การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยมีความสำคัญเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมฐานรากของประเทศ ที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดย่อม โดยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่เป็นการแปรรูปผลไม้และผักของไทยประกอบด้วยธุรกิจ ขนาดใหญ่ร้อยละ 2.60 ธุรกิจขนาดกลางร้อยละ 6.15 และธุรกิจขนาดย่อมร้อยละ 91.15 [1] ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านการใช้และการเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมไม่มากนัก ผู้ประกอบในธุรกิจ ขนาดย่อมของไทยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความสามารถในการบริหารการผลิตและการบริหารธุรกิจสมัยใหม่ ขาดทักษะในการติดต่อเจรจาธุรกิจในระดับสากลและไม่รู้เท่าทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการยกระดับผลิตภาพการผลิตและรายได้ของผู้ประกอบการ ทำให้การดำเนินงานธุรกิจไม่สามารถขยายตลาดการค้าหรือการลงทุนที่จะนำไปสู่การแข่งขันได้ สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปจึงมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันให้เทียบเท่ากับภาคการผลิตอื่น ๆ เพราะเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับรายได้ของประเทศ

ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ โดยยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีเป้าหมาย การพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ รวมไปถึงการพัฒนาด้านการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพิ่มมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ ภาคการเกษตรเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ สามารถสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศได้ การพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขันจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติบรรลุตามเป้าหมาย อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตรโดยการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรเป็นการยกระดับการผลิตเพื่อสร้างโอกาสทางสังคมและความเสมอภาคเพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชนซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่หลากหลาย โดยเฉพาะผลไม้และผักแปรรูปที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้ทำให้ผู้ประกอบการสามารถส่งออกไปตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น [2]

ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและกำหนดนโยบาย ต้องเร่งยกระดับความสามารถให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในด้านต่าง ๆ ยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ และภาคเอกชนมีบทบาทในการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมเพื่อผลิตสินค้าและส่งออกนารายได้เข้าประเทศอย่างต่อเนื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปจึงมีความสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสำคัญและการประสานงานความร่วมมือกัน ภาครัฐต้องให้บริการและสนับสนุนภาคเอกชนเพื่อพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรม และภาคเอกชนต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัย ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนารัฐกิจและอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จึงได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบสำคัญด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน พัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และจัดทำคู่มือแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน โดยได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ การบริหารหน่วยงานภาครัฐและการจัดการความรู้ในยุคดิจิทัล การบริหารจัดการองค์กรภาคเอกชนและการเข้าถึงแหล่งข้อมูล การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและการสร้างเครือข่าย แนวคิดด้านความร่วมมือและการสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พัฒนาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ร่วมกับการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ประกอบด้วย ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และผู้ประกอบการในสถานประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีความร่วมมือกับภาครัฐ จำนวน 21 คน

2.1.2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้มีความรู้และผู้มีประสบการณ์ในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน จำนวน 12 คน

2.1.3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย โดยตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการวิจัย จำนวน 5 คน

2.1.4 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน จำนวน 5 คน

2.2 เครื่องมือการวิจัย

2.2.1 เครื่องมือวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

- 1) เทคนิคเดลฟาย รอบที่ 1 ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างในการสัมภาษณ์เชิงลึก
- 2) เทคนิคเดลฟาย รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2.2 แบบประเมิน (ร่าง) รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ใช้ในการให้ความเห็นชอบในการประชุมสนทนากลุ่ม

2.2.3 แบบประเมินคู่มือ ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.1 การวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาวิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

2.3.2 การวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 และรอบที่ 3 วิเคราะห์แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่ง การวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยควอร์ไทล์ (Interquartile Range) โดยการแปลความหมายระดับคะแนนค่ามัธยฐาน กำหนดเกณฑ์ในการเลือกตัวแปรที่มีค่า 3.50 ขึ้นไป และการแปลความหมายค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ กำหนดเกณฑ์ในการเลือกข้อรายการที่ระดับค่าไม่เกิน 1.50

2.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมสนทนากลุ่ม ใช้แบบการประเมินการลงมติให้ความเห็นชอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

2.3.4 การประเมินความเหมาะสมของคู่มือแนวทางทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ใช้แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

2.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) และการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1) ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสำคัญด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้วยการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

1.1) เทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึกมีวิธีการดังนี้

1.1.1) การสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยศึกษา เอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม นำข้อคำถามตรวจสอบความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยก่อนนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

1.1.2) การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จำนวน 21 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

1.1.3) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 21 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

1.1.4) การสร้างแบบสอบถาม โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 มาผสมผสานกับการทบทวนวรรณกรรมเพื่อทำการจัดองค์ประกอบ และสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.1.5) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามและการจัดองค์ประกอบ โดยการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

1.2) เทคนิคเดลฟาย รอบที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.2.1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกในเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 จำนวน 21 คน

1.2.2) การวิเคราะห์ระดับความสำคัญของข้อคำถามด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2.3) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ มัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (Interquartile Range) เพื่อแสดงตำแหน่งค่ามัธยฐานรวม และตำแหน่งระดับความสำคัญในแบบสอบถาม

1.3) เทคนิคเดลฟาย รอบที่ 3 การรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิม มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.3.1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามชุดเดิมและชุดคำถามที่มีผลการวิเคราะห์สถิติ มัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (Interquartile Range) กลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิมพิจารณาให้คำตอบอีกครั้งเพื่อยืนยันหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบ

1.3.2) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยสถิติ มัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (Interquartile Range) ของแต่ละตัวแปร ในกรณีที่มีค่าความไม่สอดคล้องให้รวบรวมตัวแปรที่ไม่สอดคล้องมาเข้าพิจารณาในการประชุมสนทนากลุ่ม

2) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

2.1) การจัดกลุ่มองค์ประกอบ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเทคนิคเดลฟายมาจัดกลุ่มองค์ประกอบและสร้างร่างรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

2.2) การจัดประชุมสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน เพื่อพิจารณาลงมติเห็นชอบองค์ประกอบรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

2.3) การพัฒนารูปแบบ โดยนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

3) ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาคู่มือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

3.1) นำโครงร่างคู่มือเข้าประชุมสนทนากลุ่มพร้อมกับร่างรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน เพื่อลงมติเห็นชอบ

3.2) จัดทำคู่มือ โดยนำโครงร่างคู่มือแนวทางที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมสนทนากลุ่มมาจัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

3.3) ประเมินคู่มือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ในการนำไปประยุกต์ใช้

3.4) จัดทำคู่มือ โดยการนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงคู่มือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

3. ผลการวิจัย

3.1 องค์ประกอบสำคัญด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

จากการวิจัยด้วยวิธีเทคนิคเดลฟายและการประชุมสนทนากลุ่ม เพื่อการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน สามารถนำมาจัดมิติ องค์ประกอบหลักละองค์ประกอบย่อย ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 องค์ประกอบสำคัญด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

มิติ	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
บทบาทภาครัฐ	1. การกำหนดนโยบายของภาครัฐ	1.1 กระบวนการกำหนดนโยบาย
		1.2 การปฏิบัติตามนโยบาย
	2. ระบบการทำงานของภาครัฐ	2.1 การจัดการองค์กร
		2.2 การติดตามผลงาน
		2.3 ศักยภาพบุคลากร
	3. การสนับสนุนของภาครัฐ	3.1 ด้านแหล่งข้อมูล
		3.2 ด้านแหล่งเงินทุน
		3.3 ด้านการแข่งขันทางการตลาด
บทบาทร่วมภาครัฐและเอกชน	4. การประสานงาน	4.1 กลไกการสื่อสารด้วยดิจิทัล
		4.2 การสร้างความร่วมมือ
	5. การมีส่วนร่วม	5.1 การพัฒนาผู้ประกอบการ
		5.2 การกำหนดมาตรการและข้อบังคับ
บทบาทภาคเอกชน	6. การเตรียมพร้อมของภาคเอกชน	6.1 การจัดการความรู้
		6.2 การสร้างศักยภาพองค์กร
	7. การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน	7.1 การบริหารงาน
		7.2 จรรยาบรรณ
		7.3 นวัตกรรมการผลิต
	8. ระบบปฏิบัติการเชิงรุก	8.1 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง
		8.2 การสร้างโอกาสทางธุรกิจ
		8.3 การสร้างระบบเครือข่าย

3.2 รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

จาก มติองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย ด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันสามารถพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันได้ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

4. สรุปและอภิปรายผล

4.1 สรุปผลการวิจัย

องค์ประกอบสำคัญด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน มีรายละเอียดดังนี้

มิติบทบาทภาครัฐ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 1 การกำหนดนโยบายของภาครัฐมี 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) กระบวนการกำหนดนโยบาย 2) การปฏิบัติตามนโยบาย องค์ประกอบหลักที่ 2 ระบบการทำงานของภาครัฐมี 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การจัดการองค์กร 2) การติดตามผลงาน 3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร องค์ประกอบหลักที่ 3 การสนับสนุนของภาครัฐมี 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ด้านแหล่งข้อมูล 2) ด้านแหล่งเงินทุน 3) ด้านการแข่งขันทางการตลาด

มิติบทบาทร่วมภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 4 การประสานงานมี 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) กลไกการสื่อสารด้วยดิจิทัล 2) การสร้างความร่วมมือ องค์ประกอบหลักที่ 5 การมีส่วนร่วมมี 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การพัฒนาผู้ประกอบการ 2) การกำหนดมาตรการและข้อบังคับ

มิติบทบาทภาคเอกชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 6 การเตรียมพร้อมของภาคเอกชนมี 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การจัดการความรู้ 2) การสร้างศักยภาพองค์กร องค์ประกอบหลักที่ 7 การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนมี 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การบริหารงาน 2) จรรยาบรรณ 3) นวัตกรรมการผลิต องค์ประกอบหลักที่ 8 ระบบปฏิบัติการ เชิงรุกมี 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) การสร้างโอกาสทางธุรกิจ 3) การสร้างระบบเครือข่าย

คู่มือแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แนะนำคู่มือ ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันมีทั้งหมด 3 หมวด คือ หมวดที่ 1 บทบาทภาครัฐ ประกอบด้วย 3 หน่วย หมวดที่ 2 บทบาทร่วมภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย 2 หน่วย และหมวดที่ 3 บทบาทภาคเอกชน ประกอบด้วย 3 หน่วย โดยแต่ละหน่วยกำหนดเนื้อหาสาระตามองค์ความรู้ที่ได้จากผลการวิจัย ผลการประเมินคู่มือได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยมติเป็นเอกฉันท์ในด้านความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก

4.2 การอภิปรายผล

จากผลการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ประกอบด้วย 3 มิติ คือ มิติบทบาทภาครัฐ เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย การวางระบบการทำงานและการสนับสนุนภาคเอกชน ซึ่งมีความสำคัญเนื่องจากการพัฒนาความร่วมมือภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและให้การสนับสนุนภาคเอกชนให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ผลวิจัย ที่พบว่า การสนับสนุนของภาครัฐมีผลต่อความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ มิติบทบาทร่วมภาครัฐและภาคเอกชน เกี่ยวข้องกับการประสานงานและมีส่วนร่วม ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมร่วมกัน โดยการประสานที่ดีส่งผลให้เกิดการร่วมมือที่สอดคล้องกัน ส่งผลถึงการพัฒนามีเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรม [3] และสอดคล้องกับผลวิจัย ที่พบว่าแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนจะต้องเสริมสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นให้มีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนร่วมแก้ไขปัญหา และแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมจะต้องมีการสร้างกระบวนการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน [4] และมิติบทบาทภาคเอกชน เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมการดำเนินธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ และระบบปฏิบัติการเชิงรุก ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจ สอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่ารูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการมีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการอย่างมาก [5]

ด้านการกำหนดนโยบายของภาครัฐ กระบวนการกำหนดนโยบายผู้บริหารภาครัฐควรมีวิสัยทัศน์ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรม กำหนดนโยบายระยะยาวที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมภาพรวมที่มาจากปัญหาและความต้องการของภาคเอกชน นโยบายเอื้อต่อการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน และกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ที่ยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการทำงานของภาคเอกชน การปฏิบัติตามนโยบายภาครัฐมีฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และนำนโยบายของผู้บริหารภาครัฐสู่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่าการจัดการองค์การสมัยใหม่มุ่งเน้นให้ผู้บริหารคิดหาทางวางระบบขององค์การ วางระบบการบริหารจัดการองค์การ ผลักดันให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด [6]

ด้านระบบการทำงานของภาครัฐ การจัดการองค์การภาครัฐควรขยายกรอบการทำงานเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมกระจายข้อมูลที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ให้ครอบคลุมเพื่อให้ภาคเอกชนเข้าถึงได้ง่าย และกำหนดข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ของภาครัฐที่อำนวยความสะดวกให้แก่ภาคเอกชน การติดตามผลงานภาครัฐต้องค้นหาปัญหาเพื่อกำหนดตัวชี้วัดโครงการพัฒนาอุตสาหกรรม มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในการพัฒนาของภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง และกำหนดขั้นตอนการทำงาน ระเบียบที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความรวดเร็วสอดคล้องกับการทำงานของภาคเอกชน ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร บุคลากรภาครัฐมีทักษะในการสื่อสารสามารถประสานงานกับภาคเอกชนเป็นนักบริการที่ดี มีจิตบริการ ให้บริการด้วยความเต็มใจ ไม่เลือกปฏิบัติ มีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ก้าวทันการทำงานของภาคเอกชน และภาครัฐมีการส่งบุคลากรภาครัฐเข้าไปสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกับภาคเอกชนทุกระดับเพื่อเรียนรู้การทำงานของภาคอุตสาหกรรม สอดคล้องกับการสรุปแนวทางในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้แก่ การให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน การเพิ่มอิสระในการบริหารให้แก่หน่วยงาน การกำหนดการวัดและการให้รางวัลแก่ผลการดำเนินงาน การสร้างระบบสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากรและเทคโนโลยี และการเปิดกว้างต่อแนวคิดในเรื่องของการแข่งขัน [7]

ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ ในด้านแหล่งข้อมูลภาครัฐควรมีศูนย์ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จเพื่อให้ข้อมูลและดำเนินการระหว่างภาครัฐและเอกชน ให้บริการข้อมูลสำคัญที่เข้าถึงง่ายโดยภาคเอกชนสามารถเข้าถึงได้ด้วยตนเอง จัดหาข้อมูลในการดำเนินธุรกิจที่ทันสมัยพร้อมสำหรับการนำไปใช้ และมีบริการข้อมูลด้านข้อกำหนด กฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกิจ ในด้านแหล่งเงินทุน ภาครัฐให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการเพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนเกิดการลงทุนจัดหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน สนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยีทดแทนการนำเข้า และสนับสนุนให้มีแหล่งเงินทุนให้ผู้ประกอบการ Start-up เพื่อพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรม ในด้านการแข่งขันทางการตลาด ภาครัฐต้องทำโฆษณาโดยให้ความรู้เกี่ยวกับสินค้าไทยในมิติของผู้บริโภคเพื่อดึงดูดลูกค้าเป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ อำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชนในเรื่องข้อกำหนดในการส่งออกและการค้าระหว่างประเทศ ทำสัญญาคู่ค้ากับต่างประเทศเพื่อให้ภาคเอกชนส่งออกได้มากขึ้น และส่งเสริมการจัดแสดงสินค้าให้กับภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศ สอดคล้องกับผลวิจัย ที่พบว่า แนวทางการเพิ่มศักยภาพของ SMEs คือจัดตั้งศูนย์บริการ SMEs แบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) สำหรับให้ข้อมูลและคำปรึกษา [4] และสอดคล้องกับงานวิจัย ที่พบว่า การสนับสนุนการเงิน การตลาด มีผลต่อความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ SMEs [3]

ด้านการประสานงาน กลไกการสื่อสารด้วยดิจิทัลภาครัฐและภาคเอกชนควรมีช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ข้อมูลระหว่างกันที่หลากหลายสามารถเข้าถึงได้ทุกกลุ่ม มีกลไกการสื่อสารที่ติดตามประสานการทำงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนด้วยเทคโนโลยี และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ในการสร้างความร่วมมือ ภาครัฐและภาคเอกชนสร้างความสัมพันธ์อันดีเพื่อการติดต่อประสานงานกัน ร่วมกันปรึกษาหารือในเรื่องข้อกำหนดของการดำเนินธุรกิจที่ถูกต้องมีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษาในการพัฒนาโครงการที่ช่วยแก้ปัญหาให้กับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม และร่วมมือกันจัดตั้งองค์กรเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม สอดคล้องกับผลวิจัย ที่พบว่าปัจจัยความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เป็นปัจจัยที่มีบทบาทในการส่งเสริมการค้าสินค้าการเกษตร [8] และสอดคล้องกับผลวิจัย ที่พบว่า หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรเข้ามามีบทบาทในการจัดการผลิตภัณฑ์ SMEs เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน [5]

ด้านการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาผู้ประกอบการภาครัฐและภาคเอกชนมีการร่วมมือกันในการแสวงหาข้อมูลเพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่ม ร่วมมือกันประเมินศักยภาพที่แท้จริงของผู้ประกอบการเพื่อนำไปสู่การพัฒนา มีโครงการในการพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ร่วมมือกันคัดเลือกกรณีศึกษาของภาคเอกชนที่ประสบความสำเร็จเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดี และร่วมมือกันเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับเศรษฐกิจของประเทศ ในการกำหนดมาตรการและข้อบังคับ ภาครัฐให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัดการทำงานของรัฐบาลในการพัฒนาอุตสาหกรรม และมีส่วนในการกำหนดกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด มาตรการที่สำคัญในการผลิตสินค้า ภาครัฐและภาคเอกชนปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมายด้วยความซื่อสัตย์และทำงานร่วมกันด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบการทำงานได้ สอดคล้องกับผลวิจัย ที่พบว่า ปัจจัยการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ เป็นปัจจัยที่มีบทบาทในการส่งเสริมการค้าสินค้าการเกษตร [8] และสอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่า กลไกภาคีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนต้องมียุทธศาสตร์ความรับผิดชอบและขั้นตอนการดำเนินร่วมกัน

ด้านการเตรียมพร้อมของภาคเอกชน [9] ในการจัดการความรู้ภาคเอกชนควรมีความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีไปสนับสนุนการผลิต มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการเงินทุน การเงินการบัญชี และมีความรู้ด้านการตลาด การสื่อสารและเทคโนโลยีทางการตลาด ในการสร้างศักยภาพองค์กร ภาคเอกชนควรให้ความสำคัญในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการทำงานอย่างเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับปัญหาในองค์กรเพื่อขอรับคำปรึกษาจากภาครัฐ พัฒนาบุคลากรในระดับพนักงานให้มีศักยภาพในด้านการประสานงาน และพัฒนาผู้สืบทอดหรือทายาทในการสืบทอดเพื่อต่อยอดธุรกิจให้เติบโต สอดคล้องกับผลวิจัย ที่พบว่า สมรรถนะของผู้ประกอบการภาคธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทย ต้องมีความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ มีความรู้การใช้เครื่องมือทางดิจิทัล มีการวัดผลการผลิตและการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่ มีความรู้ การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัลและการรับชำระเงินออนไลน์ และมีทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัล [10]

ด้านการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน ในการบริหารงานผู้บริหารภาคเอกชนควรมีวิสัยทัศน์ในพัฒนาองค์กรให้เติบโต พัฒนาตนเองด้านการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจสามารถบริหารงานในองค์กรอย่างเป็นระบบ ในด้านจรรยาบรรณภาคเอกชนดำเนินธุรกิจที่ไม่ขัดต่อกฎระเบียบ

กฎหมายตามข้อกำหนดของรัฐ ดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณมีความซื่อสัตย์ต่อคู่ค้า ส่งมอบสินค้าที่มีมาตรฐานตรงตามข้อตกลงกับคู่ค้า ในด้านนวัตกรรมการผลิต ภาคเอกชนผลิตสินค้าให้ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับสากล พัฒนาระบบการผลิตโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตเพื่อลดต้นทุน และพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ให้ดึงดูดลูกค้า สอดคล้องกับผลวิจัย ที่พบว่ารูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการมีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการอย่างมาก โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจคือความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและการจัดการโลจิสติกส์ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการจำหน่ายสินค้า [5]

ด้านระบบปฏิบัติการเชิงรุก ในการผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารภาคเอกชนควรเป็นแบบอย่างการพัฒนาตนเองให้แก่บุคลากรในองค์กร เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง เปิดใจรับฟัง รับรู้การเปลี่ยนแปลง กล้าคิด กล้าทำ กล้าเปลี่ยนแปลง และส่งความคิดเห็นที่สะท้อนปัญหาให้กับภาครัฐ ในการสร้างโอกาสทางธุรกิจ ภาคเอกชนสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าโดยการสนับสนุน การแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมากกว่าการแปรรูปขั้นต้น จัดทำแผนธุรกิจที่รองรับการเติบโต หาดตลาดใหม่ที่มีศักยภาพการซื้อสินค้าในต่างประเทศ และหาช่องทางการตลาดที่เหมาะสมกับสินค้าเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ ในการสร้างระบบเครือข่าย ภาคเอกชนรวมกลุ่มกันในประสานการสนับสนุนจากภาครัฐ เชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมเพื่อการแก้ปัญหา และสร้างเครือข่ายร่วมกันเพื่อเชื่อมโยงระบบนิเวศทางธุรกิจภายในโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ สอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่าปัจจัยด้านความเป็นผู้นำทุกระดับที่มีวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยที่มีบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการค้าสินค้าการเกษตร [8]

4.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) ผลการวิจัยนี้ภาครัฐสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สถาบันการศึกษาสามารถนำไปพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาธุรกิจได้

2) ภาครัฐควรมีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ชัดเจนและตรงประเด็นกับปัญหาของภาคอุตสาหกรรม มีระบบการทำงานที่สอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรม ให้การส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนในการดำเนินธุรกิจ

3) ภาคเอกชนบทบาทควรมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินธุรกิจให้สามารถแข่งขันได้ โดยเฉพาะผู้นำในภาคเอกชนต้องมีวิสัยทัศน์ในการเติบโตในการดำเนินธุรกิจ มีการบริหารจัดการระบบการผลิต มีการจัดการด้านโลจิสติกส์ให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ และให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายระหว่างกันในภาคเอกชนเพื่อความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ

ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต

1) ควรมีศึกษารูปแบบการสนับสนุนด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรม

2) ควรมีการศึกษารูปแบบการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรม

5. องค์ความรู้ใหม่

การร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญเนื่องจากการช่วยเสริมศักยภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรมเพื่อเศรษฐกิจของประเทศ งานวิจัยนี้ช่วยให้ ภาครัฐและเอกชนมีแนวทางพัฒนาความร่วมมือที่เป็นระบบเพื่อเกษตรแปรรูป ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่ง แบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ มิติบทบาทและหน้าที่ของภาครัฐได้แก่ ด้านนโยบายที่ชัดเจนและเอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม ด้านระบบการ สนับสนุนภาคเอกชนผ่านการจัดการองค์กรและพัฒนาบุคลากร และด้านแหล่งข้อมูล แหล่งเงินทุน และช่วยเหลือด้านการแข่งขันทางการตลาด มิติบทบาทของภาคเอกชน ได้แก่ ด้านการบริหารความรู้และสร้างศักยภาพองค์กร ด้านการดำเนินธุรกิจและการบริหารงาน ด้าน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และสร้างโอกาสทางธุรกิจ และมิติความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ได้แก่ ด้านการประสานงาน และด้านการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะที่ภาครัฐและเอกชนพัฒนาให้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละภาคส่วน เช่น การสนับสนุนโครงสร้างและระบบเทคโนโลยี การใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] Department of Trade Negotiation. (2022). *Value of Exports of Processed Fruits and Vegetables 2022*. https://ditp.go.th/ewt_news_ditp2.pdf (In Thai).
- [2] Office of The National Economics and Social Development Council. (2018). *National Strategy (2018–2037)*. https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf (In Thai).
- [3] Patthirasinsiri, N., & Ungkanawin, K. (2018). Small and Medium Enterprises (SMEs) Business Development Model That Affects the Success in Muang, Chonburi Province. *Journal of The Association of Researchers*, 23(3), 151–164. (In Thai).
- [4] Settachinda, T. (2018). *Way to Support the Cooperation Between Government Sector and Private Sector to Boost The Effectiveness of Small and Medium-Sized Enterprises in Thailand* [Unpublished Master's Thesis]. National Defence College. (In Thai).
- [5] Tonwan, S., & Boonkong, R. (2023). Development Potential for Operations Enhancing Competitive Advantage to SME Firms and The Adoption of Logistics in Sakon Nakhon Province. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University*, 42(3), 763–779. (In Thai).
- [6] Chantarotorn, N. (2019). The Strategy of Modern Organization Management Administration. *Journal of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi*, 7(2), 60–70. (In Thai).

- [7] Inchan, R., & Simmonds, P. (2017). *Public Sector Administration*. Rajabhat Maha Sarakham University. (In Thai).
- [8] Thongyad, P., Sutthisai, W., Soonthorn, S., & Chatreewisit, R. (2022). *The Role Model of The Government and Private Sectors in Promoting Agricultural Trade: Case Study of Fruit Trade in The Upper South of Thailand*. *Journal of Modern Learning Development*, 7(2), 77–91. (In Thai).
- [9] Piyanantisak, P. (2018). Public-Private Partnership in Sustaining Thailand’s Food Industry Development. *Humanities & Social Sciences*, 35(1), 196–218. (In Thai).
- [10] Rimcharone, E., & Photchanachan, S. (2022). Entrepreneurial Competency of Agro-Industrial Entrepreneurs in Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, 8(1), 33–49. (In Thai).